

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (القضاء)

مباحث تعارض دعوا (۳)

جلسه ۲۲

استاد رفعتی

مسئله اول:

اگر دو نفر در مالی متصرف بوده و یکی از آن دو مدعی تمام مال و دیگری نصف مشاع آن را ادعاء نموده و هیچ یک بینه‌ای نداشته باشند؛ حکم این است که مدعی نصف، قسم خورده و بعد از آن، مال را بین شان نصف می‌کنند.

اگر در صورت بالا، نصف معین باشد؛ همان نصف، به دو قسمت تقسیم می‌شود؛ یعنی یک ربع به مدعی نصف می‌رسد.

مسئله دوم:

در فرض قبلی (یکی مدعی کل و دیگری مدعی نصف و نزاعشان در نصف مشاع باشد) اگر هر دو بینه داشتند بنا بر قول کسانی که بینه خارج را بر بینه داخل ترجیح می‌دهند بینه مدعی کل را مقدم نموده و بدین ترتیب مجموع مال را به وی می‌دهند. ولی بنا بر قول آنان که بینه داخل را ترجیح می‌دهند مال را باید بین آن دو نصف نمود.

مسئله سوم:

در همین فرض، اگر عین مورد نزاع، در دست شخص ثالثی بوده و در نزاع مزبور، یکی از آن دو را تصدیق کند؛ شخص مورد تصدیق، صاحب ید محسوب شده و بدین ترتیب، بنا بر قول آنان که بینه داخل را ترجیح می‌دهند، ادعای وی را بر ادعای طرف مقابلش مقدم باید نمود؛ البته طرف دیگر حق دارد هر دو را قسم بدهد (متصرف و شخص تصدیق شده).